

HÍRMONDÓ 2025/12

Siketvakok Országos Egyesülete

Kedves Olvasók!

Hírlevelünk jelen számában először az elmúlt hónap egyesületi programjait tekintjük át. Társszervezeteink hírei között folytatjuk a múlt hónapban megkezdett beszámoló cikksorozatot az Európai Akadálymentességi Csúcstalálkozóról, majd ismertetjük az Európai Fogyatékosságügyi Fórum (EDF) fogyatékossggal élő személyek világnapjához kapcsolódó kiáltványát.

A hírek, érdekességek között kitérünk például az új Országos Fogyatékosságügyi Programra, de az ünnepi hangulatnak is teret adunk olyan érdekességeken keresztül, mint a mézeskalács és az adventi koszorú története, illetve az év utolsó napjához, Szilveszterhez kapcsolódó szokások és néphagyományok.

Kívánok Kedves Mindnyájuknak az Egyesület Vezetősége és Munkatársai nevében áldott, békés Karácsonyt, vágyakat teljesítő Új Esztendőt!

Taskovics Adél, szerkesztő

TARTALOM

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK.....	2
Novemberi rehabklub: a legfontosabb tudnivalók végrendeletről, öröklésről, temetkezésről.....	2
Fiatal csapatunk a Mentőmúzeumban járt – Családiásan, két felvonásban.....	7
„Mennyből az angyal” – karácsonyi ünnepség a Siketvakok Országos Egyesületében	9
TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI	11

Európai Akadálymentességi Csúcstalálkozó – konferencia az EDF és a Microsoft szervezésében (2. rész)	11
A fogyatékossgal élő személyek nemzetközi napja: a civil társadalom finanszírozása és szabadsága elengedhetetlen a fogyatékossgal élők jogainak előmozdításához	20
HÍR, ÉRDEKESSÉG	23
Új évtized kezdődik a fogyatékossgügyben	23
A hallást befolyásolja a látás?	24
Született, hogy ragyogjon, harcolt, hogy túlélje – édesanyja könyvet írt Aaiden Ervin történetéről.....	26
A történelem legmagasabb emberének életrajza.....	27
A történelem legalacsonyabb emberének élete	29
A mézeskalács története	30
Több mint asztali dísz: az adventi koszorú meglepő története és a gyertyák titkos üzenete.....	32
Érdekességek az év utolsó napjáról	33
A zsebkendő története	35
KEDVENC RECEPTJEIM	37
A HÓNAP VERSE	38

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK

Novemberi rehabklub: a legfontosabb tudnivalók végrendeletről, öröklésről, temetkezésről

2025. november 26-án délután rehabilitációs klubot tartottunk egyesületünk nagy, közösségi termében. A foglalkozás keretében Kőrösiné dr. Babinszki Vera, egyesületünk jogásza tartott előadást.

Elsőként Királyhidi Dorottya, Dorka vezetésével egy bemutatkozó kört tettünk. Ebből kiderült, hogy a klubdélutánon 11 fő (3 egyesületi tag és 8 egyesületi munkatárs, önkéntes segítő és gyakornok) vett részt.

Az alkalom kapcsán fontos megjegyezni, hogy az erre a napra meghirdetett előadást Varga Nóra és Jónás Eszter tartotta volna. Nóri egyéb elfoglaltsága miatt változott a program.

Akik a mostani téma iránt érdeklődnek, kérhetnek külön időpontot Verától, de szükség, kérés esetén meg is tudjuk ismételni a klubot.

Vera úgy fogalmazott: a halál, öröklés, végrendekezés nem könnyű téma. Sem jogi szempontból, sem lelkileg nem az. Ám amíg élünk, érdemes bizonyos dolgokról intézkednünk. Ezzel megkönnyíthetjük az itt maradt szeretteink dolgát. Így nem nekik kell kitalálni, hogy mit szeretett volna az, aki meghalt, hogyan szeretete volna, hogy eltemessék. Lehet, hogy valakire nem szeretett volna hagyni semmit a vagyonából, de mégis kell adni, stb.

Az öröklés rendszerint egy rettegett téma. A jogban egy nagyon lassú folyamat, míg valaki megkapja az örökségét. Így van ez még akkor is, ha a családon belül minden rendben van, jó az emberek egymáshoz való viszonya. A vitás helyzet azonban mindenki életét meg tudja keseríteni.

Eleve az se könnyű, hogy feldolgozzuk: meghalt valaki, akit szerettünk. Utána még el kell rendezni a vagyonát is. Ha ebben vita van, évekig, sőt, évtizedekig is elhúzódhat, miközben csökken a vagyon értéke.

Mit tehetünk mi magunk azért, hogy az örökségünk körül ne legyen vita?
Első és legfontosabb: írhatunk végrendeletet, és tartási szerződést is köthetünk.

A végrendekezés nem úgy működik, hogy szóban elmondunk valamit, például, hogy kire szeretnénk hagyni az autónkat. Ez nem egy érvényes végrendelet, legfeljebb egy ígéret, de ebbe később nem lehet kapaszkodni. Végakaratainkat minden esetben írásba kell foglalni. Ez több féle módon is lehetséges. Arra vonatkozik, hogy a halálunk után mely részét ki örökölje a vagyonunknak. Emellett a temetés módjáról is rendelkezhetünk.

Az öröklés másik formája: a törvényes öröklés. Ha nincs végrendelet vagy nem érvényes, a törvényes öröklés szabályai lépnek érvénybe.

Az egyenesági rokonok örökölnek: elsősorban a leszármazottak, mint a gyerekek és unokák. Ha nincsenek, akkor a szülők, illetve a házastársak örökölhetnek. A házastárs úgy örököl, hogy a házban haláláig benne lakhat, de a háznak csak egynegyed részét örökölheti.

Ha mindenki kiesik, az oldalági rokonok is örökölnek. Egy unokatestvér előbb örökölhet, mint a testvér.

Akkor is érdemes végrendeletet írni, ha nagyobb vagyonról van szó, illetve akkor, ha élettárs van a képben. Az élettárs ugyanis nem örököl alapvetően. Ezt nagyon sokan nem tudják. Ha valakinek volt egy házassága, ami már véget ért, de hivatalosan nem váltak el, akkor a házastárs örököl, hiába van már új élettárs. Ha tehát azt szeretnénk, hogy az élettárs is örököljön, ezt végrendeletbe kell foglalni.

Olyan eset is előfordul, hogy valaki nem válik érdemessé arra, hogy örököljön. Itt elég súlyos dolgokra kell gondolnunk. Ha bűncselekményt követ el pl. a gyerek az anyja ellen, akkor az anya őt kizárhatja az örökségből.

Itt két eset van. Ha mondjuk a gyermek megöli a szülőt, egyértelmű, hogy nem örököl. Viszont, ha azt érezzük, hogy szerettünk gondoskodhatott volna rólunk jobban is, mi magunk dönthetünk úgy, hogy kizárjuk az öröklésből.

Nemcsak vagyont, de adósságot is lehet örökölni.

Példa: vett egy televíziót a nagymama, áruhitelre, amit utána nem tudott fizetni. Ilyenkor több százezer forintos hitelek keletkezhetnek, amik a hagyatéki tárgyaláson derülnek ki. Ekkor mondhatjuk, hogy nem kérjük az adósságot, de ebben az esetben a vagyonról is le kell mondani.

Mitől lesz érvényes egy végrendelet?

Azt javasolják, hogy ügyvéd vagy közjegyző által hitelesített végrendeletet készítsünk, vagy legalább menjünk el jogi tanácsot kérni.

Látássérültek nem is írhatnak máshogyan végrendeletet.

Látó ember írhat elejétől végéig kézzel, amit a végén aláír. Gépelt végrendelet is van, amit két tanúval kell aláíratni. Vakok és siketek számára azonban ez nem engedélyezett. Esetükben csak a közjegyző által megfogalmazott és hitelesített végrendelet az érvényes.

Ha valaki végrendeletet készít, jó, ha nem egyedül megy a közjegyzőhöz. A közjegyző csak hitelesíti, de a két tanút akkor is érdemes magunkkal vinni. A végrendelet attól lesz megfelelő, ha minél konkrétan fogalmazunk. Érdemes számba venni vagyonunkat, mennyi pénzünk van otthon vagy a bankszámlán, milyen értékű a lakásunk/házunk, az hol van, érdemes a helyrajzi számát is beleírni.

A közjegyzőnél létrehozott végrendeletet letétbe érdemes helyezni. Amikor eljön a hagyatéki tárgyalás, ő majd közli a dokumentum tartalmát az örökösökkel.

A hagyatéki eljárás közjegyző előtt történik. Sokszor évek telnek el, mire egyáltalán elkészül a hagyatéki leltár. Onnan a hagyatéki eljárás még többlet idő. Ez kifejezetten így volt a Covid alatt, amikor egyébként is sokan meghaltak és minden leállt.

A tárgyalásra érdemes személyesen elmenni. Ott elmondják, hogy ki mit örököl. Ezek általában nem szoktak nagy értékek lenni.

Előfordul, hogy annyira elaprózódik egy lakóház, hogy egyhuszonötöd részét örököli valaki. Ez azt jelenti, hogy huszonöt ember lett a tulajdonosa az egyetlen háznak. Ilyenkor huszonnégy másik emberrel kell egyezkednünk arról, hogy mi legyen a házzal.

Mindig felbecsültetik, hogy mennyit örökölt az illető, ez kijöhet mondjuk százezer forintra. Ez azonban nem forintosítható, csak akkor, ha meg tud egyezni az összes többi örökösrel az eladásról.

Még bonyolultabb volt a helyzet régebben, mikor földje is volt az embereknek, és abból is lehetett örökölni nagyon kicsi részeket. Földet csak olyan személy örökölhét, aki tud is azzal mit kezdeni. A földről lemondhatunk anélkül, hogy a házról lemondanánk.

Kérdés szokott lenni, hogy kell-e illetéket fizetni. A hozzátartozóknak nincs illetékfizetési kötelezettsége. Ha azonban egy barát hagy ránk valamit, akkor már kell illetéket fizetni. Ebben az esetben ez négy százalék szokott lenni.

Tartási szerződést is köthetünk. Itt egy eltartó és egy eltartott köt szerződést egymással.

Példa: aki gondozza a nagymamát, ő a gondozó. A nagymama pedig, akit gondozni, ápolni kell, rendelkezik egy házzal. Ők megállapodnak abban, hogy a gondozó ápolja a nagymamát, aki cserébe ráhagyja a házat. Ez egy olyan szerződés, amiről nem feltétlenül tudjuk, hogy mikor lesz eredménye. A szerződés megkötetik és bekerül az ingatlan nyilvántartásba. A tulajdonjog a hagyatéki tárgyalást követően kerül át, akkor, amikor megküldik a NAV felé a tulajdonjog bejegyzését. Az írásbeliség itt is kötelező, az ügyvéd és a két tanú is. Ebbe is bele lehet írni, hogy a nagymama miként szeretné, hogy őt majd eltemessék.

Itt már egy egyértelmű helyzet van: ha ő meghal, lehet tudni, hogy mi lesz utána.

Bármilyen adásvétel, öröklés vagy ajándékozás történik, ennek van egy hivatalos menete. Az ügyvéd csak a hivatalos jogi részt papírozza le, pl. itt egy hagyatéki tárgyalás történt. A szerződést eljuttatja a Földhivatalba, ha megbízása van rá. A B400-as adatlapot viszont magának az ügyfélnek kell benyújtania a NAV-hoz. Ez az új tulajdonostól egy igazoló bizonylat. Ezt elektronikus úton kell beadni. A NAV honlapjáról letölthető. DÁP-vagy Ügyfélkapu+ elérhetőség hiányában bármelyik NAV ügyfélszolgálaton segítenek az ügyintézők. Magánszemélytől papíralapon is elfogadják. Ezen iratok alapján szabják ki az illetéket vagy mentesítik az örökösöt a fizetés alól, a rokoni fokozattól függően.

Ha látássérült készített a közjegyzőnél végrendeletet, a közjegyzői díj a felére redukálódik.

Az is sok tényezőből áll, hogy mennyibe kerül egy végrendelet. Ebben a ház értéke is beleszámít. Fontos tudni, hogy egy végrendeletben több nevet is megjelölhetünk.

Még egyszer, összefoglalva: egyenesági rokonnak a szülő, a gyerek, illetve az unoka számít. Ha ők élnek, kötelezően húsz százalékot

örökölnek, kivéve érdemtelenység esetén. Ennek azonban köztudomású dolognak kell lennie.

Ha nincsenek egyenesági rokonok, én a végrendeletemben részletezhetem, hogy ki mit örökölhet. Ha nem rokon, illetéket kell fizetni. Akkor kell a B400-as nyomtatvány, ha ingatlanról van szó, ingóságra ez nem vonatkozik.

Egyre több féle temetkezési forma közül választhatunk.

A koporsós temetkezés a legelterjedtebb. Itt meg kell váltani a sírhelyet, amit 25 évre lehet megtenni.

Van kriptás temetés is, a temetkezési helyet itt 60 évre lehet megváltani.

Dupla sírhelyet is lehet bérelni. Egymás fölé is lehet helyezni koporsókat.

A hamvasztás is egy lehetőség. Eltemethetik a hamvakat. Az urnát behelyezhetik az urnafalba, vagy leereszthetik az urnasírba. Ennek tíz év a megváltási ideje. Az urnát otthon is el lehet helyezni, akár a szobában, vagy eltemethetjük a kertünkben. Itt viszont vannak kötelező lépések. Az ingatlan összes tulajdonosának bele kell egyeznie, hogy oda egy urnát temessenek. Illetve a még élő családtagoknak is bele kell egyezniük ebbe. Biztosítani kell, hogy ahol eltemetjük az urnát, ott a többi családtag a kegyeleti jogait tudja gyakorolni.

Ez nem valósulhat meg, ha valaki külföldön van, és nem tudja, vagy nem akarja aláírni. Nagyon nehéz, hogy mindenki beleegyezzen.

A hamvakat szét is lehet szórni. Erre sor kerülhet a temetőben, de máshol is. Lehet szétszórni repülőről, vagy hajóról a vízre bocsátani.

Egyházi szertartást, legalábbis katolikust biztosan nem lehet a hamvak szétszórásához kérni és ahhoz sem, hogy valaki otthon helyezze el a hamvakat. Ha valakinek ez szempont, érdemes lehet ennek is utána járni. Arra is van példa, hogy eltemetik a földre az urnát, ám az lebomló anyagokból készül. Fölé ültetnek egy fát, és akkor tulajdonképpen az urnából kel ki.

Erdei temetés is van. Ekkor nem a hamvakat temetik az erdőbe, hanem magát a holttestet. Lebomló anyagokba teszik és lebomló koporsóba, és oda is ültetnek egy fát. Ilyenkor az erdei talajt táplálja a holttest.

Ha tudatosan foglalkozunk azzal, mi történjen javainkkal a halálunk után, elkerülhető a hagyatéki per. Ha nagyon nincs egyetértés, a hagyatéki eljárást nem tudják lezárni, hagyatéki perre kerül sor. Ilyenkor a bíróság rendezi a hagyatékunk sorsát, az még fájdalmasabb és még jobban elhúzódik.

Ha nagy változás történik, pl. meghalt az, akire hagyni akartunk valamit, vagy nagyobb vagyona tettünk szert, vagy épp elszegényedtünk, érde-

mes módosítani (bár szegénység esetén nehéz, mert lehet, hogy nem lesz rá pénzünk).

Előfordulhat olyan, hogy korábban rendelkezünk a lakásunkról, de időközben mégis szükségünk lenne a pénzre. Be szeretnénk vonulni egy idősek otthonába, vagy eladni a lakást és felhasználni az összeget. Ilyenkor meg is lehet semmisíteni a végrendeletet. Ezt is közjegyző előtt kell megtenni. Mielőtt közjegyzőhöz megyünk, érdemes egy jogással vagy ügyvéddel ezt átbeszélni, hogy átgondolt legyen, hogy ne kelljen sokszor módosítani. Az is előfordul, hogy valakinek nincs végrendelete, mert neki megfelel az, amit a jog biztosít, hogy a rokonai örököljenek. Az államra csak abban az esetben száll az ember tulajdona, ha semmilyen leszármazottja nincsen.

Fontos tudni, hogy végrendeletet és tartási szerződést nem kötelező kötni. Ugyanez a helyzet a házassági szerződéssel is. Nyilván jó tudatosnak lenni, hogy ne kelljen kapkodni, de ha nincs, valaki akkor is fog örökölni utánunk.

(A cikket írta: Taskovics Adél)

***

Fiatal csapatunk a Mentőműzeumban járt – Családiásan, két felvonásban

2025 november 19-re esett az egyesület soron következő fiatalok klubja. Programként a Kresz Géza Mentőműzeum bejárása volt meghirdetve tárlatvezetéssel. A Nyugati pályaudvar zsúfolt villamosmegállójában négyen jelentünk meg SVOE tagok, valamint egy bájos önkéntes főiskolai hallgató is csatlakozott hozzánk és végig előzékenyen segített bennünket.

A belváros forgatagából egy rövid sétával jutottunk el a Mentőpalotába, melynek első emeletén található a múzeum. Nagy szeretettel fogadtak bennünket és a látogatás ideje alatt az egyedi igényeinket szem előtt tartva vezettek bennünket. Nagy igyekezettel gondoskodtak róla, hogy amit lehet, meg is tudjunk tapintani.

A múzeumon végighaladva betekintést nyertünk a magyar elsősegélynyújtás és mentés előzményeibe és történetébe. Megtudtuk, hogy az első szervezett hazai mentőintézmény, a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület (BÖME) 1887-ben alakult. Fő alapítója és első igazgatója Kresz Géza orvos volt. Az ő nevét viseli a múzeum.

Az első világháborút követően 1926-ban országos lefedettségű mentőhálózat jött létre, melyet a Vármegyék és Városok Országos Mentő Egyesülete (VVOME) üzemeltetett. A jelenleg is hazánkban működő

Országos Mentőszolgálat (OMSZ) a második világháborút követően, 1948-ban kezdte meg munkásságát, azóta fejlődik és gondoskodik a magyar emberek mentéséről.

A múzeum munkatársai bemutatták a múltban használt betegellátási eszközöket, hordágyat, orvosi táskát és egyéb mentő felszereléseket, amik a mai korszerű diagnosztikát és technológiát ismerve nagy hatással voltak ránk.

Az egyik terembe belépve egy körülbelül két méter széles, élethű Titanic makett fogadott minket. Dr. Lengyel Árpád magyar mentőorvos, aki a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület tagja volt, 1912-ben a Carpathia óceánjáró fedélzetén dolgozott. Az ő hajójuk érkezett elsőként a helyszínre, miután a Titanic hullámsírba süllyedt. A Carpathia hirtelen kórházhajóvá változott, Lengyel doktor hősiessé küzdött a túlélők életéért. Hála a szakszerű és önfeláldozó munkájának a vízből kimentett mind a 705 ember túlélte a tragikus eseményeket, senki sem vesztette életét a Carpathia fedélzetén. A tárlat ezen termében rá emlékeznek és minden apró ismert részletet bemutatnak.

Az idő elszaladt, ám mivel kis csapatunk és a csoportvezető lelkesedése is töretlen volt, meginvitáltak bennünket egy második látogatásra, melyet azonnal el is fogadtunk. Így történt, hogy majd egy hónappal később, december 10-én visszatértünk a Mentőpalotába, egy plusz kíséreléssel kiegészülve.

Ezúttal a föld alá vezettek bennünket, ahol az 1956. évi forradalom és szabadságharc idején működő Pincekórházat jártuk be. Az akkoriban még csak nyolc éve létrejött Országos Mentőszolgálat a forradalom idején több mint húszezer sérült ellátását és kórházba történő beszállítását végezte, valamint ideiglenes betegellátó egységet létesített a Markó utcai Mentőpalota alatti légoltalmi traktus teljes területén. A Pincekórházban kialakított vizsgálati, műtőszobát mi is megtekinthettük teljes korabeli valójában.

A felszínre visszatérve az udvaron először egy régmúltban közlekedő mentőautót csodáltunk meg. Ezt követően egy ma is műszakot teljesítő, modern társát tanulmányoztuk végig, alaposan kívülről-belülről, a hordágytól a defibrillátorig minden apróságot.

Hazaindulásunk előtt nem sokkal megérkezett az Országos Mentőszolgálat szóvivője, Győrfi Pál, aki udvariasan köszöntött bennünket és beállt közénk egy közös csoportkép erejéig.

A múzeumvezető, ambícióját bizonyítva, ajánlatot tett más egységek bemutatására is a jövő év folyamán. Így kétségünk nincs afelől, hogy újra találkozunk.

(A cikket írta: Scsúr Anikó)

***

„Mennyből az angyal” – karácsonyi ünnepség a Siketvakok Országos Egyesületében

2025. december 13-án, szombaton tartottuk a karácsonyi ünnepséget telephelyünk nagy, közösségi termében. A rendezvényen összesen 88 fő (52 egyesületi tag és 36 munkatárs/külsős tolmács és önkéntes segítő) vett részt.

Elsőként Királyhidi Dorottya (Dorka) főtitkár köszöntötte a megjelenteket. Örömét fejezte ki afelett, hogy ilyen sok egyesületi tag és szinte az összes munkatárs megjelent.

Dorka után Gangl Tamás, egyesületünk elnöke köszöntötte a résztvevőket. Felhívta a figyelmet arra, hogy egy évvel ezelőtt is épp december 13-án tartottuk a SVOE Karácsonyt. Tréfásan megjegyezte, hogy ha ebből hagyományt teremtünk, jövőre is tarthatnánk ugyanezen a napon – bár akkor vasárnapra esik majd.

Tamás úgy fogalmazott: reméli, hogy az elmúlt év egyesületi programjai mindenkinek élményt adtak. A jövő évre azt kívánta, hogy találjuk meg az összekapcsolódás, egymással való találkozás és élménygyűjtés lehetőségét. Meghitt ünnepeket és a magánéletben boldogságot kívánt mindnyájunknak 2026-ra.

A folytatásban Péter Mária mondta el Juhász Gyula „Karácsony felé” című versét. Utána a novemberi klubfoglalkozáson megalakult kórusunk következett. Mi, a szereplők a nagy terem fenti részében, rendezett széksorokban ültünk a rendezvény egész ideje alatt. Most a kórustagok felemelkedtünk ülőhelyeinkről és ki-ki a saját helyén állva vetette bele magát a szereplésbe. Három dalt énekeltünk, miközben a csörgő, csilingelő hangot adó kézi hangszerekkel, illetve dobokkal zenei kíséretet is adtunk magunknak.

„Kiskarácsony, Nagykarácsony”, „Télapó itt van”, „Mennyből az angyal” – dalolta lelkesen a kis csoportunk.

Miután helyet foglaltunk, Miklós Csilla örvendeztetett meg minket saját versével, melynek címe: „Siketek és vakok vagyunk”. (Kolléganőm szívhez szóló sorait a „Hónap verse” rovatban teljes egészében közlöm).

Nagy Istvánné Julika szóló éneklésre is vállalkozott: a „Száll az angyal faluról városra” kezdetű énekkel kívánt kellemes karácsonyi ünnepeket.

Ézsiás László Ady Endre „Karácsony” című versét szavalta el, ezzel még tovább fokozva az ünnepi hangulatunkat.

A következő produkciót úgy konferálta fel Dorka, hogy nagyon különleges, mert összeköti az egyesület minden tagját. Jelnyelv és hallható

versmondás is volt benne, így mindenki tudta követni, értelmezni. Az előadás középpontjában József Attila „Betlehemi királyok” című verse állt. Ketten adták elő: Kőrösiné dr. Babinszki Vera hangos beszéddel szavalta, miközben Scsúr Anikó jelnyelven adta elő a költemény kedves sorait.

Papakosztandi Mária és Hegyi Ádám jóvoltából a mosolynak, a nevetésnek az ideje is eljött a délelőtti folyamán. Párbeszédese formában megírt, vicces kis jelenetekkel szórakoztattak minket. A kacagás helyét rövidesen az érdeklődő figyelem váltotta fel, amikor Gangl Tamás kihirdette, hogy kit választott meg idén az egyesület vezetősége az év dolgozójának.

Az elismerést Márta Ildikó kapta. Betegsége miatt személyesen nem tudott közöttünk lenni, de Dorka felhívta telefonon, így hallhattuk a hangját. II. János Pál pápa szavaival kívánt nekünk boldog Karácsonyt:

"Legyetek barátai azoknak, akiknek nincsenek barátai. Legyetek a családjá azoknak, akiknek nincsen családjá. Legyetek a társasága azoknak, akik kirekedtek minden közösségből".

Köszönetet mondott az év dolgozójának járó elismerésért. Úgy fogalmazott: mindig töltekezik, erőt merít az egyesületből, a siketvak emberekből és a munkatársakból egyaránt.

Dorka is megköszönte Ildikó eddigi munkáját. Kiemelte: ő az, akire bármikor lehet számítani, legyen szó tolmácsolásról vagy arról, hogy valakit vagy valamit el kell vinni egyik helyszínről a másikra. Mindenre nyitott, a munkáján túl egyéb vállalatokat is nagyon szívesen teljesít.

Horváthné Dunaveczi Leona gyönyörű énekével színesítette a műsort, a „Karácsonyi álom” című dalt adta elő, előre felvett, profi zenei kísérettel.

Az ezt követő percekben egy diavetítést néztünk meg, mely az elmúlt egy év egyesületi programjain készült képekből állt össze. Dorka nagy-szerűen narrálta a diasort, így azok is nosztalgikus hangulatba kerülhettek, akik a szemükkel nem láthatták a fotókat.

A képvetítés alkalmat adott arra is, hogy nagy tapssal megköszönjük az önkéntesek éves munkáját, akik nélkül egyetlen rendezvény se jöhetett volna létre.

A vetítés után néhány vállalkozó szellemű egyesületi tag is mondott egy-egy kedves jókívánságot. Wondrák Györgyi az önkénteseknek készített karácsonyfadíszeket, melyeket Dorka osztott ki közöttük.

Scsúr Anikó is készült karácsonyi díszekkel minden résztvevő számára. Ezeket saját maga varrta a frissen elsajátított öltési technikával, melyet édesanyja tanított meg neki.

Molnárné Katona Eszter bejelentett még egy kedves meglepetést. A Givaudan nevezetű cég felajánlotta, hogy egy kis finomsággal megajándékozza az egyesület tagjait.

Hónapokkal ezelőtt megkeresték a vezetőséget. Azt mondták, hogy cafeteria jegyeiket, amit a fizetésük mellé kapnak, felajánlják az egyesületi tagok számára. Úgy döntöttek, hogy ezt nem magukra, nem a családjukra, hanem a SVOE tagjaira költik. Ők maguk vásárolták meg ebből az összegből a hideg élelmiszereket (pl.: csokik, édességek), amelyekből egységcsomagok készültek. Ezeket a karácsonyi rendezvényről való távozáskor kaphatták meg a jelenlevő tagok.

A program kötött része ezzel véget ért. Ezután a kötetlen beszélgetéseké, finom falatoké volt a főszerep. A segítők az egyesület irodájának több termében is asztalokat helyeztek el, ahová előre meghatározott csoportokban ültettek le minket. Minden egyes asztalra gondosan kiragasztották a majd ott ebédelő vendégek névsorát is. Bőséges és finom volt az ünnepi menü. Volt itt meleg egytálétel (sertéspörkölt tésztával), forralt bor, édes és sós sütemények széles választéka.

Szívből jövő köszönet mindenkinek, aki munkájával, ránk figyelésével lehetővé tette, hogy ilyen méltó módon hangolódhassunk az év legszebb időszakára!

(A cikket írta: Taskovics Adél)

***

TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI

Európai Akadálymentességi Csúcstalálkozó – konferencia az EDF és a Microsoft szervezésében (2. rész)

Alább a 2025. október 14-én megtartott egész napos konferencia első panelének összefoglalóját olvashatják.

A moderált beszélgetés címe ez volt:

"Az Európai Akadálymentességi Törvény: a nemzeti végrehajtás a középpontban".

Résztevők:

- Moderátor: Alli Hirt, a Microsoft akadálymentességi megfelelőségért felelős igazgatója
- Dr. Donal Fitzpatrick, az EAA vezető tanácsadója, Nemzeti Fogytékossággal Élők Hatósága (Írország)

- Hanneke van Rooijen, végrehajtási vezető, Fogyasztóvédelmi Osztály, Fogyasztói és Piaci Hatóság (Hollandia)
- Mia Ahlgren, szakpolitikai tisztviselő, Svéd Fogyatékosokkal Élők Jogainak Szövetsége (Svédország)
- Dir & Prof. Dr. Thomas Alexander, 2. osztályvezető, „Termékek és munkarendszerek”, BAuA (Szövetségi Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Intézet) – Németország

Alli rövid bemutatkozásában elmondta: az elmúlt néhány évben az ő legfőbb célja annak biztosítása, hogy a Microsoft, az összes termékével és szolgáltatásával együtt, készen álljon az Európai Akadálymentességi Törvény határidejére ebben az évben. Ahogyan azt mindnyájan tudjuk, az Európai Akadálymentességi Törvény célja, hogy következetes akadálymentesítési követelményeket támasszon az EU egész területén, csökkentse a kereskedelmi akadályokat és előnyökhöz juttassa a felhasználókat. Fantasztikus szakértőkből áll ez a panel, Írországból, Hollandiából, Svédországból és Németországból. Mindegyikük egy másfajta szabályt képvisel a hatályba léptetés rendszerében.

Elsőként arra kérte a panel összes felszólalóját, hogy osszák meg, mi ebben a folyamatban az általuk képviselt szervezet szerepe, illetve, hogy milyen megközelítést alkalmaznak az Európai Akadálymentességi Törvénnyel kapcsolatosan.

Hanneke: ő az egyik holland hatósági szervnél dolgozik. Munkahelye az elektronikus kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat felügyeli. Itt olyan dolgokra kell gondolnunk, mint a webshopok és az elektronikus kommunikációt biztosító szolgáltatások, mint az e-mail vagy egyéb üzenetküldő alkalmazások. Hatósági szervként hatáskörük van bírságot kivetni azokra a vállalatokra, melyek nem felelnek meg a törvénynek. Ám inkább sürgetni, vagy még inkább motiválni szeretnének annyi vállalatot, amennyit csak lehet arra, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

A másik fontos, kezdő lépésük, hogy honlapjukon útmutatót tettek közzé a vállalkozások számára. A következő lépés az lesz, hogy frissítik is ezt az útmutatót, ahogyan az idő halad előre és ők maguk is tanulnak a témában. Miután az Európai Akadálymentességi Törvény hatályba lépett, vállalkozások egy kiválasztott körének leveleket küldtek. Ezekben a levelekben felhívták a figyelmüket a törvényre, és kérték őket: biztosítsák az annak való megfelelésüket. Felszólították őket, hogy küldjenek értesítést arról, ha nem felelnek meg, illetve egy, a jövőre vonatkozó, részletes fejlesztési tervet. Ezeknek konkrét, korrekciós intézkedéseket is tartalmazniuk kellett. A beadási határidő október 15.

volt. Jelenleg igyekeznek azokra az akadálymentesítési problémákra fókuszálni, melyek a legtöbb felhasználót érintik.

Végül, de nem utolsósorban a felhasználóknak is tettek közzé útmutatót, illetve egy bejelentési lehetőséget is biztosítottak, amin keresztül beküldhetik panaszukat, jelenthetik a nem hozzáférhető szolgáltatásokat.

Dr. Donal Fitzpatrick:

Már nagyon sokat tettek az Európai Akadálymentességi Törvény hatályba léptetéséért. Több ügynökségen keresztüli megközelítést alkalmaztak a cél elérése érdekében. Ebbe még a kormány által kínált megközelítést is bevonták. Munkahelyének feladata, hogy független, bizonyítottan jól működő, kialakult iránymutatást adjon a kormányon keresztül a fogyatékosággal élő személyekkel kapcsolatosan.

A munkacsoportnak, melyben ő dolgozik, egyik fő feladata az, amit univerzális designként emlegetnek. Van is egy nagyon egyszerű mondásuk, mely jól összefoglalja ennek lényegét: „Az univerzális design a jó design”. Legjobb tudásuk szerint igyekeznek támogatni a szabályozó hatóságokat abban, hogy megértsék a törvényben levő akadálymentesítési követelményeket.

Mia Ahlgren: Bátorsággal tölti el őt, hogy láthatja maga körül az akadálymentesítés iránt elkötelezett embereket. A saját országában nem tapasztalja ugyanezt. Nem gyűlnek össze, hogy az akadálymentesítést ilyen széleskörűen vizsgálják. Ő a Svéd Fogyatékosággal Élők Jogainak Szövetségénél dolgozik, amely az EDF egyik nemzeti tagja.

Feladatuk, hogy a fogyasztók szempontjait képviseljék.

Hosszú út vezetett el eddig a napig. Az idáig vezető úton pedig gyakran azt lehetett tapasztalni, hogy a figyelem leginkább a piaci felügyelet és az ipar közötti párbeszédre volt, és kevésbé a fogyasztókra. Ők ezen szeretnének változtatni. A fogyasztók oldaláról nagyon fontos, hogy könnyen hozzáférhető panasztevő mechanizmusok legyenek.

Dir & Prof. Dr. Thomas Alexander:

A Szövetségi Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Intézet képviselőjében érkezett ide. Ők egy szövetségi kutató intézet, és a munkahelyi egészség és biztonság ügye és az embercentrikus munka design kialakítása mellett kötelezték el magukat. Fejlesztésekkel kapcsolatos projekteken kutatásokat végeznek, politikai tanácsadást nyújtanak. Törvényes és hivatalos feladatokat látnak el, a tudást pedig munkahelyi gyakorlatra váltják. Jogosan teheti fel bárki a kérdést: mi a kapcsolatuk az Európai Akadálymentességi Törvénnyel?

Törvényes feladatokat látnak el a termékbiztonság és a piaci felügyelet vonatkozásában. Ez tehát a piaci felügyelet támogatása. A nem biztonságos termékekre vonatkozó bejelentéseket is kezelik, érkezzenek

azok az Európai Bizottsághoz, vagy épp a Bizottságtól. Lényegében ők a regionális piacfelügyeleti hatóságok és a Bizottság közötti kapcsolat-tartási pont. Az Európai Akadálymentességi Törvény tekintetében is nagyon hasonló szerepük van, itt is ők jelentik azt a bizonyos kapcsolattartási pontot a regionális piacfelügyeleti hatóságok és a Bizottság között. Feladatkörük ugyanakkor egy kicsit korlátozott, mivel főként a termékekkel foglalkoznak. A szolgáltatások nem tartoznak mindennapos feladataik közé.

Szélesebb értelemben vizsgálva a munkájukat, felméréseket is végeznek a fogyatékossgal élő személyek elsődleges munkaerőpiacra történő bevonását illetően, főleg segítő technológiák által.

Alli következő kérdése, felvetése a kihívásokra vonatkozott, melyeket a panel résztvevői látnak. Ha a jövőbe néznek, a következő 1 vagy 2 évbe, mit látnak a legnagyobb kihívásnak saját szerepük, kapcsolatuk tekintetében, ami az Európai Akadálymentességi Törvény végrehajtását illeti?

Hanneke:

Az Európai Akadálymentességi Törvény nagyon összetett jogszabály. Azon dolgozik, hogy elsőként a legjelentősebb akadálymentesítési problémákra legyen megoldás. Biztosítani kell például, hogy a weblapok és az applikációk megfeleljenek a web akadálymentesítésére vonatkozó szabványnak. Létfontosságú, hogy az akadálymentesítés a menedzsment részéről is prioritás legyen. Így lehetővé válhat egy szervezet más részei számára, beleértve a fejlesztőket, a projektek tulajdonosait is, hogy az Európai Akadálymentességi Törvénynek való megfelelés alapján dolgozzanak. A digitális akadálymentesítés területe nem új, csak most már kötelező érvényű. A törvény „magja”, a fogyatékossgal élő személyek számára biztosítandó, egyenlő esélyű hozzáférés és hogy ne legyenek kizárva mindebből, teljesen egyértelmű. Ebbe az irányba kell elmenniük, természetesen az ipar bevonásával.

Mia:

Svédországban szerinte az egyik legnagyobb kihívás, hogy az Európai Bizottság nem vizsgálja a törvény gyakorlatba való átültetését. Az ő munkahelye szempontjából például nincs az egész direktíva átültetve a gyakorlatba. Nekik, mint szervezetnek nincs joguk panaszt tenni emiatt.

Gondok vannak az információkkal is, melyek a végrehajtásért felelős intézményektől érkeznek. Tudomása szerint náluk Svédországban öt ilyen hatóság van. Más tagállamokkal összehasonlítva ez nagyon kevés, de ettől még kellene, hogy meglegyen a megfelelő koordináció ezek között a szervezetek között. Ezzel kapcsolatban pedig sok tennivaló van.

Az, hogy több információt szerezhessenek az ipartól, illetve, hogy jobban szervezett legyen annak a módja, hogy szervezeteikkel segíteni tudjanak a végrehajtásban, nagyon sürgős lenne.

Thomas: A piaci felügyelet komplexitásáról is sokat lehetne beszélni.

Az akadálymentességről szólva, most van kiépítés alatt egy piaci felügyeletre szakosodott központ, amely egy stratégián dolgozik arra vonatkozóan, hogy miként is tudnak jól megfelelni a törvénynek. Tehát vannak megoldások, és tisztában vannak ennek az egésznek a komplexitásával.

Maga a fő téma, az akadálymentesítés az, ami rendkívül összetett, az általános rendszer viszont már jól ismert. Ez főleg akkor látható, amikor összehasonlítja az ember a termékbiztonsággal, a gépbiztonsággal, vagy éppen a piaci felügyelettel. Az akadálymentesítés terén már megvan a szabályozás és megvannak a harmonizált szabványok is.

A termékbiztonság vonatkozásában vannak szabványok, és léteznek vizsgálati eljárások és szigorú információk is ezzel kapcsolatosan. Méréseket lehet végezni pl. kifejezetten erre a célra kitalált mérőeszközök segítségével. Ez viszont már nem működik akkor, amikor az akadály-mentesítésről beszélünk. Itt ugyanis egy rendkívül komplex megközelítés van. Kompetenciákat kell kiépíteniük. A piaci felügyeletben olyan embereket kell képezniük, akik tisztában vannak az akadálymentességgel és azzal is, hogy miként kell azt tesztelni.

A második, rendkívül fontos dolog pedig az, hogy senki ne vesszen el a részletekben. Tisztában kell lennünk azzal, hogy az akadálymentesítésről beszélünk. Tudni kell, hogy mi az általános elképzelés, ötlet emögött. Arra hívta fel a figyelmet, hogy nem szabad csupán tesztelni a dolgokat. Ilyenkor azt is meg kell nézni, hogy miként működik maga a termék. Még pontosabban: hogyan dolgozik együtt a hardver, a szoftver és az ember. Ez az egyik legnagyobb kihívás a jövőre nézve. A szolgáltatások vonatkozásában már nagyon sok harmonizált, egységesített szabvány van, és a termékbiztonság vonatkozásában úgyszintén. Ami-kor a hardver akadálymentesítéséről esik szó, ott még mindig kihívást jelent a részletekbe menni, egységesített szabványokat találni ezen a területen. Erre úgy tekint, mint lehetőségre az iparnak arra, hogy bevonódjon, mivel a szabványosítás folyamatában már benne van.

Ez lehetőséget ad a jövőbeni fejlesztéseknek.

Donal: A legnagyobb kihívás szerinte az általános megértés hiánya arra vonatkozóan, hogy mi is az Európai Akadálymentességi Törvény, mit jelentenek az akadálymentességi követelmények. Mindenki küzd azzal, hogy miként is értelmezze a különböző követelményeket magában a törvényben. Jelenleg is sok párbeszéd zajlik a témában. Ezek spontán

kialakuló csoportok, és például azt igyekeznek megérteni, hogyan is kell alkalmazni az Európai Akadálymentességi Törvényt különböző szolgáltatások esetében. Kitűnő példája ennek az e-kereskedelem. Feltehetjük a kérdést, hol kezdődik és hol végződik az e-kereskedelem egy honlapon. Ez egy fontos párbeszéd, ami jelenleg is zajlik, amely jelentős kihívást eredményez: a koordináció problémáját. A megértés, a cselekvés koordinációját, ami jelentős korlátja az érdemi továbblépésnek.

A célcsoport tagjai, tehát a fogyatékossgal élő személyek számára pedig az jelent nehézséget, hogy megértsék, mely termékek tartoznak, és melyek nem tartoznak az Európai Akadálymentességi Törvény hatálya alá. Illetve sok esetben azt sem tudják, hogy milyen panasztevő mechanizmusok léteznek. Elvárás lenne Európa minden országában a lehető legegyszerűbb nyelvhasználat mellett megértetni a törvényt.

Fontos lenne, hogy az információk egyértelműsítve eljussanak az érdekelt felekhez:

Alli most Donaltól kérdezte meg először, hogy milyen változásról, megoldásról szeretne leginkább hallani akár a saját munkahelyén, akár EU-szinten a törvény végrehajtását illetően.

A szabványok itt kulcsfontosságú szerepet játszanak. Ezek egyféle referenciaként is szolgálnak. Biztosítják, hogy a fogyatékossgal élő személyek hangja hallható legyen a design felépítésekor, majd egy következő lépésként a törvény gyakorlatba való átültetése során is.

Megvan a jogszabály, papírra leírva. Ám ha az emberek nem értik, nem alkalmazzák, nincsenek vele tisztában, akkor problémák lesznek.

Mia: Szerinte a legfontosabb az, amit végpontok közötti láncnak nevezhetünk. Ez megint csak az e-kereskedelem szempontjából fontos. Ilyenkor megfogalmazhatjuk magunknak a kérdést: kinek a felelőssége ez az egész? A fizető vállalaté? A kézbesítésért felelős szolgáltatóé? Kivel kommunikálok tulajdonképpen?

Meg kell érteni ezeket a láncokat, melyek kapcsolódnak egymáshoz. Felelősséget kell vállalni azokért az emberekért, akik kezdetektől fogva kívül rekedtek. Sok évvel ezelőtt a Microsoft egy jelentésében szerepelt az leírva, hogy: „ami néhány embernek szükséges, az mindenkinek jó”.

Még egy dolgot kiemelt, amit nagyon szeret ezzel a törvénnyel kapcsolatban. Benne szerepel a tény, hogy az információt és a kommunikációt érthető módon kell prezentálni. Az érthetőséget pedig szerinte mind a monitorozó, ellenőrzést végző szervezeteknek, mind az iparnak tanulnia kell. Egész Európából nagyszerű szakemberek dolgoznak a kommunikáció lehetséges módjain, de nekünk, többieknek is nyitottnak kell erre lennünk és meg kell értenünk, miként is működik.

Az iparnak épp így kommunikálnia kell termékeik és szolgáltatásaik akadálymentességét, hogy a felhasználók a megfelelő terméket tudják használni.

Alli hozzátett még néhány fontos tényezőt: érthető nyelvhasználat, átláthatóság, hol találunk forrásokat, hol tudunk panaszt tenni... Ezek olyan dolgok, melyeket mindnyájan szeretnénk látni.

Thomas: Úgy fogalmazott, hogy egy kutatót a megoldásokról kérdezni meglehetősen trükkös dolog. Tudjuk, hogy a tudományban minden egyes megoldás vagy eredmény újabb kérdéseket és kihívásokat vet fel. Azért mégis megpróbált egyértelmű választ adni.

Az első és legfontosabb szerinte az, hogy ne felejtjük el az akadálymentesítés mögötti „lelket”, az alapötletet, hogy miről is szól ez az egész. Ne vesszünk el a sok-sok részletben, ehelyett inkább a holisztikus dizájnról való koncentrációra szólított fel mindenkit. Ez mindenre vonatkozik: termékekre, szolgáltatásokra, és az ő fő területére, a munkára, a csoportban végzett munkára egyaránt. Ez magas fokú megoldást jelentene nagyon sok mindenre. Égetően nagy szükség van az információcserére is. Osszuk meg egymással, amit tapasztalatainkból megtanultunk. Ez igaz a termékekre, a fejlesztőkre, az iparra, a végfelhasználókra, de még a piaci felügyeletet végző hatóságokra is. Nem kell mindig újra feltalálnunk kereket – mondta szemléletesen.

Hanneke: Sok jó és létfontosságú pontot megemlítettek már előtte, de ami szerinte még nagyon fontos: a megfelelő infrastruktúra az információk cseréjéhez. Ezzel lehet csak biztosítani, hogy ők, mint végrehajtó szervek, úgy tudjanak segíteni, hogy közben következetesek maradjanak az Európai Akadálymentességi Törvénnyel kapcsolatosan, az EU teljes területén.

Örölnének a közös munkát illető megegyezéseknek is az olyan vállalkozások között, amelyek több tagállammal dolgoznak együtt.

Végül, de nem utolsósorban remélik azt is, hogy az Európai Bizottság segíti őket azokkal az értelmezési problémákkal kapcsolatban, amik még mindig nem egyértelműek, ám következetes üzenetük fontos lenne az ipar, illetve az EU minden érdekelt fele számára.

Alli azt a kérdést tette fel a résztvevőknek, hogy ha lenne egy üzenetük az ipar felé, mi lenne az.

Thomas: Az Európai Akadálymentességi Törvény fókuszának középpontjában szerinte az egyéni felhasználó áll, más szóval a végfelhasználó. Az ipar nyelvén szólva mindkettő ugyanaz. A lényeg, hogy ő áll a középpontban, az összes szükségletével, az alkalmazás lehetséges módjaival, illetve elvárásaival. Európai Akadálymentességi Törvény viszont még ennél is hatalmasabb, így más érdekelt feleket is magában

kell foglalnia. Amikor akadálymentességről beszélünk, fontos tudni, hogy nem csupán az egyéni felhasználókra vagy egy kicsi, speciális célcsoportra koncentrálunk. Ha egy termék vagy szolgáltatás akadálymentes, vagy mentes a korlátoktól, a lakosság egy nagyobb részének válik lehetővé, hogy használja azt, és nemcsak használja, hanem részesülhessen is az általa nyújtott előnyökből. Amikor akadálymentesen tervezünk meg valamit, nem az fog történni, hogy néhány felhasználóval több lesz nekünk, hanem ez nagyon jó lesz a teljes felhasználói kör, populáció számára. Az viszont kihívás ebben, hogy ez a bizonyos nagy populáció tisztában is van ezzel. Ha pedig egyszer tisztában vannak vele, keresik is rá a lehetőséget. Azt mondják: „Rendben, ez egy olyan termék, amit mi tudunk használni, amit könnyű használni, ami jól használható és mentes a korlátoktól”. Ez pedig jelentősen megváltoztatja az ügyfelek viselkedését is.

Donal: Röviden azt felelte: innováció inkluzívan.

Szerinte rendkívül fontos, hogy az ipar olyan termékeket találjon fel és olyan termékeket, szolgáltatásokat gyártson, melyeket utána inkluzív és akadálymentes módon lehet használni. Ez az, amit a legerőteljesebben kínál nekünk az Európai Akadálymentességi Törvény.

Az ő üzenete az ipar számára az, hogy ragadja meg azokat a lehetőségeket, amelyeket az Európai Akadálymentességi Törvény kínál. Az egész törvénynek az a küldetése, hogy egységes piacot és akadálymentes termékeket, szolgáltatásokat hozzon létre. Rendkívül fontos befogadó módon újítani, és a folyamatba nagyon korán bevonni a fogyatékossgal élő személyeket, amikor a termékek dizájnja van kialakítás alatt. Érdeemes már akkor bevonni őket, mikor megindul a párbeszéd az adott munka tervezéséről, és utána érdemes végig benne is tartani őket a folyamatban.

Mia: Nemcsak a nagy, de az egészen kis cégekhez is szeretett volna szólni. Nagyon érthetőnek kell lenni és informálni a fogyasztókat az általunk létrehozott termékek és szolgáltatások akadálymentességéről. Ha szükséges, instrukciót is kell adni például a használattal kapcsolatosan, stb. Ha pedig a felhasználók valamilyen okból nem jutnak hozzá a kívánt információkhoz az írott, vagy a szóban elmondott tájékoztató alapján, legyenek az elérésükre vonatkozó, akadálymentes lehetőségek is. Ezen felül több kooperációt szeretne látni a különféle vállalatok, csapatok között, különösen a banki szolgáltatásokban. Együtt kellene, hogy dolgozzanak és meg kellene könnyíteniük egymás között az információk átadását. Így a felhasználók mindenütt ugyanolyan módon tudnak segítséget kérni, ha a banki szolgáltatásban akad problémájuk. Kulcsszavak: kooperáció és a felhasználók bevonása.

Hanneke: Ő főleg az üzleti tevékenységeket folytató vállalkozásokhoz szólt. Hatóságként főleg olyan csoportok munkáját ellenőrzik, mint szoftver szolgáltatók, platform fejlesztők és konzultánsok. Remélik, hogy ezek az érdekelt felek is betöltik majd szerepüket az akadálymentesítés végrehajtásának folyamatában. Ők mindenképpen biztatják, bátorítják ezeket a feleket is arra, hogy tegyenek eleget kötelezettségeiknek.

Remélik, azt láthatják a vállalatoknál, hogy azok tényleg akadálymentessé szeretnének válni. Nyilvánvalóan segíthet, ha van egy erőteljes tényközlés is azzal kapcsolatban, hogy kereskedelmi szempontból ez mit hozhat a vállalatnak.

Alli következő kérdése: Mi a helyzet a fogyasztókkal? Nekik mit üzenéne a panel résztvevői?

Hanneke: Arra kérné őket, hogy értesítsék a vállalatokat és a kompetens hatóságokat, amikor az akadálymentesítésben problémákat tapasztalnak. Így maguk a vállalatok is tudnak cselekedni, de szükség esetén a végrehajtók is meg tudják tenni a szükséges lépéseket. Ők, mármint végrehajtó hatóságként, arra is használják ezeket a jelzéseket, hogy kijelöljék maguknak a legfontosabb prioritásokat.

Thomas: Lényegében csak visszhangozni tudja azt, ami az imént elhangzott. Ez azt jelenti, hogy szeretnének egy valódi tudatosságot elérni a témával kapcsolatban a végfelhasználók szintjén, és kérik őket a visszacsatolásra. A visszacsatolásra épp így szükségük van a fejlesztői részről, de a vállalatoktól és a piaci felügyeletről is. Nekik is tisztában kell lenniük azzal, mi is pontosan az, amit a munkájuk során vizsgálnak, abban milyen kihívások vannak. Az olyan visszacsatolási csatornáknak, mint az e-mail, vagy az automatikus bejelentés tevő mechanizmusok, szintén akadálymentesnek kell lenniük.

Mia: Felhasználóként elismerésben kell részesítenünk azokat, akik átlátható módon tevékenykednek és jó tanácsokkal látnak el minket az akadálymentesítéssel kapcsolatban. Ez az első dolog, amit tehetünk. A második az az, hogy informáljuk azokat, akik még nem értették meg, mi is az az akadálymentes design és dolgozni sem kezdtek el vele. Amikor pedig informáljuk őket arról, hogy mi az, ami hiányzik, részletesnek kell lennünk. Nemcsak azt kell elmondani, hogy mi történt, hanem azt is, hogy milyen lépéseket kell megtenni a kellő hatás eléréséért. Az egyéni felhasználók szintjén kitért a panasztevésre is. Egy bizonyos módon ez is egyfajta információ, visszacsatolás a szolgáltatásról, ezért segítségként kellene rá tekinteni, és örülni neki, még ha ez így, elsőre furcsán is hangzik. Semmiképp nem lenne szabad bosszankodni miatta.

Donal: Nagyon fontos a felhasználókról különféle szinteken gondolkodni.

Ott van az egyéni felhasználó, aki nem tud repülőgéppel utazni, hiába szeretne. Be se tud csekkolni, mert ez a lehetőség nem akadálymentes. Vagy szerepelhet a példájában egy másik ember is, aki pedig a banki szolgáltatásban szembesül az akadálymentesség hiányával.

Ezekben az esetekben rendkívül fontos, hogy a panasztevések létrejöjjenek. Ezekből fel lehet építeni egy adatbázist, egy „esetek tárát”, amiből alapvető elvek, és alapvető jogi elvek épülhetnek ki Európa szerte. Ez tudná a megfelelő irányba vinni a tovább haladást.

Nagyon fontos lenne a felhasználók nézőpontját a lehető leghatalmasabb, legszélesebb skálán mozogva tekintetbe venni.

Tudjuk, hogy a közbeszerzés nagyon nagy részét képezi a törvénynek, de szerinte a felhasználók látásmódja is nagyon nagyban vezérelheti ezt az egészet. A pályázati rendszerükbe, termékeikbe és szolgáltatásaikba alapvetően kell, hogy bevegyék az akadálymentesség kritériumait, amikor például közbeszerzésekről beszélünk. Amikor egy szervezet alapvetően nem felel meg az Európai Akadálymentességi Törvénynek, azzal kell szembesülnie, hogy termékeit és szolgáltatásait nem is igazán fogják keresni, megvásárolni. Így tehát beszélhetünk az egyéni szintről, és a drágább, „magasabb” szintről, a kormányok szintjéről, ami szintén nagyon sokat fog számítani ebben.

Az egyéni szinten az fontos nagyon, hogy az emberek panaszt tegyenek. Sok-sok évvel ezelőtt legfeljebb kaptak egy visszajelzést nagyjából azzal az üzenettel, hogy: „Sajnáljuk, de a termékeink nem akadálymentesek”. Most viszont kötelességük lesz azzá tenni őket, ami alapvetően változtat a játékszabályokon.

(Angol nyelvről fordította, összegezte: Taskovics Adél)

***

A fogyatékossgal élő személyek nemzetközi napja: a civil társadalom finanszírozása és szabadsága elengedhetetlen a fogyatékossgal élők jogainak előmozdításához

December 3-án, a fogyatékossgal élő személyek nemzetközi napján az Európai Fogyatékossgügyi Fórum (EDF) felszólította az Európai Uniót, a nemzeti kormányokat és a nemzetközi szervezeteket, hogy megfelelően finanszírozzák és támogassák a fogyatékossgal élő személyek szervezeteit és általában a civil társadalmi szervezeteket.

A fogyatékossgal élő személyek szervezetei elengedhetetlenek a demokratikus és teljes mértékben inkluzív politikai folyamat biztosítá-

sához. Megfelelő működésük szükséges a tájékozott döntéshozatalhoz, és követelmény minden olyan állam számára, amely ratifikálta az Egyesült Nemzetek Szervezetének a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményét. A megfelelő finanszírozás kulcsfontosságú a megfelelő működéshez. Az európai kormányok és hatóságok azonban továbbra is háttérbe szorítják ezt a kérdést:

- A Finn Fogyatékossgal Élők Fórumának költségvetését a kormány 2024-ben csökkentette. A kormány eredetileg csak 25 000 eurót biztosított, ami a szervezet által kért finanszírozás 17%-a volt. A hatóságok intenzív politikai nyomás hatására további 43 000 eurót biztosítottak. Ez a keret azonban még egy teljes munkaidős alkalmazott fizetését sem fedezi.

- Svédországban a fogyatékossgal élők szervezetei és általában a civil társadalom a finanszírozás csökkentése ellen küzdenek. Egyes politikai pártok nyomást gyakorolnak a fogyatékossgal élők szervezeteinek projektjeihez nyújtott fő finanszírozás elvonására. A fiatalok szervezeteinek, köztük a fogyatékossgal élő fiatalok szervezeteinek finanszírozását egyhatodával csökkentették, olyan alacsony szintre, mint 2011-ben.

Ez csak két példa egy szinte egész Európára kiterjedő tendenciára.

Ahogy egy svédországi fogyatékossgal élők jogait védő aktivista fogalmazott: „Ebben az időszakban, melyet sok területen a fogyatékossgal élők jogainak visszaszorulása jellemez, a stabil és fenntartható finanszírozás szükségessége fontosabb, mint valaha.”

Ez nem csak a fogyatékossgal élő személyek szervezeteit érinti, hanem két másik fontos szektort is: a fogyatékossgal élő személyeket támogató szolgáltatásokat és a tágabb értelemben vett civil társadalmat:

- A szolgáltatásokhoz és támogatáshoz való hozzáférés lehetővé teszi a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy teljes mértékben részt vegyenek a közéletben és megvédjék jogaikat.

- A tágabb értelemben vett civil társadalom támogatása garantálja jogaink előmozdítását az élet minden területén – a klímapolitikai intézkedésektől a szociális kérdéseken át és azon túl.

Ezért a fogyatékossgal élők nemzetközi napján felszólították az Európai Uniót és tagállamait, hogy fordítsák meg a fogyatékossgal élők szervezeteinek és a civil társadalomnak nyújtott finanszírozás csökkentésének tendenciáját.

Felszólítják az Európai Unió intézményeit, hogy:

- Erősítsék meg az európai és nemzeti fogyatékossgal élők szervezeteinek finanszírozását a következő többéves pénzügyi keretben.

- Szüntessék meg az összes korlátozást, és garantálják a finanszírozást a szélesebb civil társadalmi mozgalom számára, beleértve a polgárok érdekeit támogató érdekképviselőket is.

- Fokozzák a civil társadalom támogatását célzó intézkedéseket: újítsák meg az európai határon átnyúló Egyesületekről szóló irányelv (angol rövidítése: ECBA) iránti elkötelezettségüket; hozzanak létre egy monitoring- és riasztási mechanizmust. Ez figyelemmel kísérné a civil tér korlátozásait és lehetővé tenné a gyors reagálást.

Védjék pénzügyi, jogi és pszichoszociális támogatással az emberi jogi aktivistákat és a támadásoknak kitett szervezeteket.

Felhívják az Európai Uniót és az európai országokat, hogy fordítsák meg a fogyatékossgal élő személyeket támogató szervezetek finanszírozásának csökkentése és tevékenységük korlátozása irányába mutató tendenciát.

- Hozzanak létre olyan jogi mechanizmust, amely biztosítja a fogyatékossgal élő személyek megfelelő és stabil finanszírozását.

- Biztosítani kell, hogy a fogyatékossgal élő személyek szervezetei megfelelően részt vegyenek a döntéshozatal minden szintjén.

- Biztosítani kell a fogyatékossgal élő személyek támogatásának és szolgáltatásainak megfelelő finanszírozását, és garantálni kell, hogy ne legyenek indokolatlan korlátozások a politikai és közéletben való részvételükben.

Jó példa – Luxemburg

Sürgetik a politikusokat és a döntéshozókat, hogy kövessék a luxemburgi kormány példáját, amely 2025-ben és 2026-ban növelte a fogyatékossgal élők szektorának finanszírozását. Ez magában foglalja a fogyatékossgal élők szektorára szánt költségvetés tervezett, tartós emelését: 2024 és 2025 között jelentős, 28%-os emelést, majd 2029-ig további, 4–8%-os emeléseket.

A luxemburgi példa azt mutatja, hogy az államok támogathatják a fogyatékossgal élőket, és biztosíthatják a szükséges stabilitást és kiszámíthatóságot azoknak a szervezeteknek, amelyek jogainkat védik.

(Forrás: Az EDF által e-mailben kiküldött hírlevél, angol nyelvről fordította: Taskovics Adél)

***

HÍR, ÉRDEKESSÉG

Új évtized kezdődik a fogyatékosügyben

Az Országgyűlés egyhangúan megszavazta az új Országos Fogyatékosügyi Programot (2026–2036), amely kijelöli az elkövetkező évtized fogyatékosügyi stratégiájának irányait.

Célja, hogy erősítse a fogyatékossgal élő emberek önállóságát, önrendelkezését és társadalmi részvételét, valamint elősegítse egy akadálymentes, befogadó Magyarország megvalósítását.

A kormány a „semmit rólunk nélkülünk” elv szellemében, a fogyatékossgügyi érdekvédelmi szervezetekkel, szakmai partnerekkel és az érintett közösségekkel közösen dolgozta ki a programot. Ez jól mutatja, hogy a kormány nemcsak beszél az együttműködésről, hanem a döntéseket az érintettekkel közösen hozza meg – emelték ki.

A most benyújtott program az előző, 2015 és 2025 közötti Országos Fogyatékossgügyi Program tapasztalataira épít, annak továbbfejlesztett, megújított változata. Összhangban van a fogyatékossggal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel és annak fakultatív jegyző-könyvével, valamint reagál a társadalmi, gazdasági és szakmai környezet változásaira.

Kiemelt hangsúlyt kap a korai diagnózis és segítségnyújtás fejlesztése, hogy a gyermekek és családjuk minél előbb hozzájuthassanak a szükséges támogatásokhoz. A program támogatja az inkluzív oktatás bővítését, a foglalkoztatási lehetőségek növelését, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatások minőségének további javítását. Emellett kiemelt cél az egyenlő hozzáférés biztosítása a kommunikációhoz és az információhoz, hogy minden fogyatékossggal élő ember elérje a számára szükséges információkat és szolgáltatásokat.

A kormány „az elmúlt években is bizonyította elkötelezettségét a fogyatékossggal élő emberek mellett – legyen szó az intézményi férőhelykiváltásról, a támogató szolgálatok megerősítéséről vagy a szemléletformálásról. A következő tíz évben is mindent megteszünk azért, hogy mindenki méltósággal és teljes életet élhessen Magyarországon” – hangsúlyozták.

A közleményben úgy fogalmaztak, hogy a 2026-2036-os Országos Fogyatékossgügyi Program világos üzenetet hordoz: Magyarország kormánya „a fogyatékossggal élő emberekért dolgozik, velük együtt, értük – semmit róluk nélkülük”.

Az Országgyűlés felkéri a szociálpolitikáért felelős minisztert, hogy jelen országgyűlési határozatot, illetve az annak mellékletét képező Programot

tegye hozzáférhetővé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérült személyek érdekvédelmét ellátó országos szervezeten keresztül Braille formátumban.

Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Forrás: Parlament.hu

***

A hallást befolyásolja a látás?

A tudósok ma már a fül megfigyelésével is pontosan meghatározhatják, hova néz valaki. A hallás és a látás közötti kapcsolat megértése új hallásvizsgálatokhoz vezethet.

„A fülcsatornába helyezett mikrofonnal készített felvételek alapján meg lehet becsülni a szem mozgását, vagyis azt, hogy a szem hova fog nézni” – mondja Jennifer Groh, PhD, az új jelentés vezető szerzője, a Duke Egyetem pszichológia és idegtudományi, valamint idegbiológiai tanszékének professzora.

2018-ban Groh csapata felfedezte, hogy a fül finom, alig észrevehető hangot ad ki, amikor a szem mozog. A Proceedings of the National Academy of Sciences folyóiratban november végén megjelent új jelentésében a Duke csapata most bemutatja: ezek a hangok elárulhatják, hova néz a szem.

Ez fordítva is igaz. Csak abból, hogy tudták, hova néz valaki, Groh és csapata képes volt megjósolni, hogy milyen hullámformája lesz a finom hangnak, amit a fül bocsát ki. Groh szerint ezek a hangok akkor keletkezhetnek, amikor a szemmozgások arra készítetik az agyat, hogy összehúzza a középfül izmait, vagy a szőrsejteket. Előbbiek általában a hangos hangok tompításában, utóbbiak pedig a halk hangok erősítésében segítenek.

Ezeknek a „fülcsikorgásoknak” a pontos célja nem tisztázott, de Groh elsődleges megérzése szerint segíthet élesíteni az emberek észlelését.

„Úgy gondoljuk, hogy ez egy olyan rendszer része, amely lehetővé teszi az agy számára, hogy megfeleltesse egymásnak a látvány és a hangok forrásának a helyét, még akkor is, ha a szemünk mozoghat, miközben a fejünk és a fülünk mozdulatlan” – mondja Groh.

A finom fülhangok és a látás közötti kapcsolat megértése új klinikai hallásvizsgálatok kifejlesztéséhez vezethet.

„Ha a fül minden része egyedi szabályokat ad a dobhártya jeléhez, akkor ezeket klinikai eszközként lehetne felhasználni annak értékelésére, hogy a fül mely része nem működik megfelelően” – mondja Stephanie Lovich,

a cikk egyik vezető szerzője és a Duke pszichológia és idegtudomány szakos hallgatója.

Ahogy a szem pupillái összehúzódnak vagy kitágulnak, mint egy kamera rekesznyílása, hogy szabályozzák a bejutó fény mennyiségét, úgy a fülnek is megvan a maga módszere a hallás szabályozására. A tudósok sokáig azt hitték, hogy ezek a hangszabályozó mechanizmusok csak a halk hangok erősítésében vagy a hangos hangok tompításában segítenek. 2018-ban azonban Groh és csapata felfedezte, hogy ezeket a hangszabályozó mechanizmusokat a szemmozgások is aktiválják. Ez arra utal, hogy az agy tájékoztatja a füleket a szem mozgásáról.

Legújabb tanulmányában a kutatócsoport tovább vizsgálta kezdeti felfedezését. Arra voltak kíváncsiak, hogy a gyenge hallási jelek tartalmaznak-e részletes információkat a szemmozgásokról.

A fülből érkező hangok dekódolásához Groh csapata (Duke Egyetem) és Christopher Shera professzor, PhD (Dél-Kaliforniai Egyetem) 16 ép látású és hallású felnőttet toborzott Groh durhami laboratóriumába. Itt egy meglehetősen egyszerű szemvizsgálaton vettek részt.

A résztvevők egy számítógép képernyőjén egy statikus zöld pontot néztek. Ezután fejüket mozdulatlanul tartva követték a pontot a szemükkel, ahogy az eltűnt, majd újra megjelent a kiindulási ponttól felfelé, lefelé, balra, jobbra vagy átlósan. Ezzel Groh csapata széles körű hallási jeleket kapott, amelyek a szem vízszintes, függőleges vagy átlós mozgása során keletkeztek. Egy szemkövető rögzítette, hová száguldottak a résztvevők pupillái. Ezeket összehasonlították a fülhangokkal, amelyeket mikrofonnal ellátott fülhallgatóval rögzítettek.

A kutatócsoport elemezte a fülhangokat, és különböző mozgásirányokhoz egyedi jeleket talált. Ez lehetővé tette számukra, hogy megfejtsék a fülhangok kódját, és csak a hanghullámok alapos vizsgálatával kiszámítsák, hová néztek az emberek.

„Mivel a diagonális szemmozgás csak egy vízszintes és egy függőleges komponensből áll, laboratóriumi társam és társszerzőm, David Murphy rájött, hogy ha ezt a két komponenst összeadjuk, akkor meg lehet jósolni, hogy mi lesz az eredmény” – mondja Lovich. „Ezután az ellenkező irányba haladva meg lehet nézni az ingázó mozgást, és megjósolni, hogy valaki 30 fokkal balra nézett.” Groh most kezdi vizsgálni, hogy ezek a fülhangok szerepet játszanak-e az észlelésben.

Az egyik projektcsoporthoz arra ösztönözték, hogy a szemmozgás fülhangjai hogyan különbözhetnek a hallás- vagy látássérült embereknél.

Groh azt is teszteli, hogy a hallás- vagy látássérült emberek

generálnak-e olyan füljeleket, amelyekkel megjósolható, hogy mennyire jól teljesítenek egy hanglokalizációs feladatban. Például hogy vezetés

közben meg tudják-e állapítani, hol van a mentőautó, ami a hallási információk látványra való leképezésén alapul.

„Néhány embernek nap mint nap nagyon jól reprodukálható jele van, amit gyorsan lehet mérni” – mondja Groh. „Elvárható, hogy ezek az emberek nagyon jók legyenek a vizuális-auditív feladatokban, összehasonlítva másokkal, akiknél ez változóbb.”

(Forrás: Hearingreview.com, angol nyelvről fordította: Taskovics Adél)

***

Született, hogy ragyogjon, harcolt, hogy túlélje – édesanyja könyvet írt Aaiden Ervin történetéről

Aaiden Ervin története könnyekről, fájdalomról, mosolyról és nevetésről szól. Az olvasóknak első kézből nyújt betekintést az író ötéves fiának életébe.

Aaiden koraszülöttként, mindössze két font súllyal (megközelítőleg 91 dkg) jött a világra. Fialat élete tele van orvosi csodákkal.

Számos egészségügyi problémával küzd, többek között vaksággal (mindkét szemére), autizmussal, siketséggel, krónikus tüdőbetegséggel és némasággal. Súlyos betegségei ellenére a kisfiú folyamatos öröm és nevetés forrása az édesanyja számára.

„A könyv mindent tartalmaz Aaidenről, beleértve életének sikereit is. Orvosi csoda, hogy eddig sikerült túlélnie minden nehézségét és betegségét, és ezért hálásak vagyunk” – nyilatkozta Ellis.

„Körülbelül négy hónapig tartott megírni, és 371 oldal lett. Éjjel-nappal írtam, amíg be nem fejeztem” – mondta az egyedülálló anya, aki fiával az Amerikai Egyesült Államokban él.

A könyv 2023 márciusában jelent meg puhakötésű kiadvány formájában, és az Amazonon is megvásárolható. A népszerű online piacon közzétett leírásban úgy hirdetik az olvasóknak, hogy a kisfiú küzdelmeit megismerve „hálásak lesznek a saját életükért, és útja emlékezteti őket arra, hogy köszönetet mondjanak az életükben megjelenő minden szép és örömteli pillanatért”.

Aaiden Ervin története minden nehézség ellenére a kitartás, az elszántság és a bátorság tanúbizonyságává vált.

Ellis elmondta, hogy a könyv fogadtatása nagyszerű volt. „Akiknek alkalmuk volt megvásárolni és elolvasni, nagyon inspirálónak értékelték”.

„Ennek az egésznek a célja az, hogy inspirációt nyújtson mindenkinek, aki nehéz időszakon megy keresztül, és én továbbra is ünnepelni fogom a fiamat” - fogalmazott.

Aiden a Mandeville Regionális Kórházban született, és körülbelül három hónapig bent is tartották az intézményben. Fia számtalan egészségügyi problémájával szembesülve Ellis lenyelte büszkeségét, és segítségért kezdett könyörögni.

„Az utcán koldultam, minden politikusnak írtam, aki csak eszembe jutott, és félretettem minden büszkeségemet, és a mai napig kérek.

Ő az egyetlen gyermekem, és az apja a diagnózis után elhagyott minket, de nem adhatom fel, a kisbabám érdekében. Azt akarom, hogy fényes jövője legyen, ezért ha lehetne, akár az egyik szememet is odaadnám neki" – mondta 2019-ben egy interjúban.

A cikk megjelenése után sokan összefogtak, hogy segítsenek Ellisnek és fiának. A kisgyermeket kezelésre az Egyesült Államokba szállították.

Aiden nem tud iskolába járni, de jelenleg a braille-gép és a fehér bot használatát tanulja. A kisfiú emellett egy újabb nagy műtétre készül, amelyet még ebben az évben végeznek el a koponyáján.

(Forrás: Jamaica-star.com, angol nyelvről fordította: Taskovics Adél)

***

A történelem legmagasabb emberének életrajza

Robert Wadlow egy amerikai férfi volt, aki a valaha feljegyzett legmagasabb emberként vonult be a történelembe. 1918-ban született. Egy gigantizmus néven ismert betegségben szenvedett, ami egész életében folyamatos növekedést eredményezett. Magassági rekordja máig páratlan, így az emberiség történelmének legendás alakjává vált. 8 éves korára már 1,82 centiméter magas volt.

Kedves és nagylelkű volt. Beutazta az országot, rendezvényeken és előadásokon szerepelt, felkeltve ezzel több ezer ember figyelmét.

Egész életében folyamatosan fejlődött. Ez a példátlan növekedés az agyalapi mirigy megnagyobbodásának következménye. Röviddel halála előtt Charles és Cyril MacBryde orvosok megmérték, és szokatlan, 2,74 méteres magasságot jegyeztek fel nála.

Cirkuszban is fellépett, ahol vele teljesen ellentétes méretű férfiakkal szerepelt: törpékkel, akik Wadlow-val együtt állandó vonzerőt jelentettek.

Négy testvére volt, Ő volt a legidősebb, és az egyetlen, aki túlzott növekedéssel küzdött. Normál méretekkkel és súllyal született, néhány hónapon belül azonban minden megváltozott.

5 éves korában kezdett küzdeni a magasságával az általános iskolában. Nagyon udvarias és intelligens gyerek volt, de a tanárainak nehéz volt megfelelő ülőhelyet találniuk neki, ahol kényelmesen érezte magát.

Már 9 évesen is olyan gyerek volt, akinek különleges ruhákat kellett vásárolni. Mire elkezdte a középiskolát, már 224 kilogrammot nyomott és 2,54 méter magas volt. Sínre volt szüksége a járáshoz, és az alsó végtagjaiban alig érzett valamit. Az étrendje is más volt, mivel ötször annyi kalóriát kellett fogyasztania, mint egy vele egykorú fiatalembernek. Normális volt számára, hogy reggelire néhány szelet kenyeret, néhány narancslevet, nyolc tojást és öt csésze kávéfogyasztott.

Szülei mindent megtettek kényelméért. Egy három méter hosszú ágyat kapott. Hasonlóképpen, az autót is át kellett számára alakítani. A vezetőülést eltávolították. Wadlow hátradőlt, előrenyújtva a lábait vezetés közben. Szülei egyik álma az volt, hogy építsenek egy házat csak neki, ahol hatalmas termete kényelmesen elfér, 3 méteres ajtókkal és 3,4 méteres belmagassággal. Végül mindez csak papíron lévő vázlat maradt, soha nem valósították meg.

Robert Wadlow 18 évesen már a Ringling Brothers Cirkusz turnéján volt. Óriási elismerést szerzett az Egyesült Államokban ennek a turnénak köszönhetően.

Gyakran előfordult, hogy az utcán sétálva tömegek követték. Arról kérdezték, hogy fázik-e az ágyában, vagy mennyi ételt eszik naponta.

22 éves korában halt meg lábfertőzésben.

1940 júliusában egy michigani díszszemlén vett részt. Állítólag az egyik eszköze a lábához dörzsölődött. Mivel testének ezen a részén nem érzett semmit, ezt nem vette észre. A sérülés jelentős volt. Nem tudták kórházba szállítani, mert nem volt elég ágy számára. Orvosi ellátásban részesült abban a szállodában, ahol megszállt, de álmában meghalt.

A temetésen hatalmas tömeg vett részt szülővárosában, Altonban. Ezrek vették körül Wadlow 3,3 méter hosszú koporsóját. Az üzletek aznap bezártak a tiszteletére. A gyászolók végignézték, ahogy 18 férfi cipeli a koporsót, amelynek 450 kilogrammos súlyt kellett kibírnia.

Holttestét az Oakwood temetőben temették el, a várakozásoknak megfelelően a szokásosnál nagyobb sírban.

1986-ban szülővárosa, Alton, életnagyságú szobrot állíttatott a tiszteletére az University Avenue-n. Egy másik szobra a kanadai Ontarióban, a Guinness Múzeumban található.

Forrás: Maestrovirtuale.com/hu

***

A történelem legalacsonyabb emberének élete

Chandra Bahadur Dangi egy nepáli férfi volt. Arról vált híressé, hogy a világ legalacsonyabb embereként ismerték el. Mindössze 54,6 centiméter magas volt.

Életét kihívások és nehézségek jellemezték, de története világszerte sokakat inspirált. 1939-ben született Nepálban. Egy ritka genetikai rendellenességben szenvedett, amely megakadályozta, hogy 54,6 centiméternél magasabbra nőjön. Nepáli falujában farmerként dolgozott, és egyszerű, békés életet élt. Apró termete ellenére étellel és örömmel teli ember volt, mindig mosolygott és elbűvölte a körülötte lévőket.

Miután 2012-ben a Guinness Rekordok Könyve a világ legalacsonyabb emberének ismerte el, világkörüli útra indult, hogy népszerűsítse hazáját, Nepált.

A városban, ahol élt, körülbelül 200 ház volt. Nem volt televíziós szolgáltatás, és néhány napelem biztosította a közösség áramellátását. A díj átvétele után bevallotta, hogy magas kora ellenére soha nem szedett semmilyen gyógyszert. Sőt, még orvosi vizsgálaton se vett részt.

A sajtó arról számolt be, hogy Chandra Bahadur Dangi nem emlékszik sem az apjára, sem az anyjára. Szerinte 16 éves korában haltak meg. Róla pedig bátyja és annak szűk családja gondoskodott.

Ő a hetedik gyermek egy hat testvérből és két nővérből álló családban. Apró természetének okai ismeretlenek. Az ugyanakkor tudható, hogy öt testvére közül három 150 centiméternél alacsonyabb volt.

Barátai elmondták, hogy Chandra napjait azzal töltötte, hogy terítőket és fejpántokat készített a falusiaknak. Ezzel segítette őket abban, hogy nehéz terheket cipelhessenek a hátukon. Ezen felül segített a falu bivalyainak és teheneinek gondozásában.

Egy erdészeti vállalkozó fedezte fel. Egy nap Dangui városában dolgozott, és meglátta az apró embert. Azonnal értesítette a médiát a felfedezéséről, és az információ eljutott a Guinnesshez, amelynek képviselői a városba érkeztek.

A díjjal kapcsolatban Chandra megjegyezte, hogy a rekorderré válás lehetőséget adott neki élete álmának beteljesítésére. Szülővárosában, bár korábban soha nem hagyta el, dédelgette a világjárás gondolatát.

Azt mondta, büszke arra, hogy Nepált képviselheti a meglátogatott országokban. 2014. november 13.-án lehetősége nyílt találkozni az akkori világ legmagasabb férjijával és a legalacsonyabb nőjével. A találkozót a Guinness Rekordok Napján tartották.

2015-ben, 75 éves korában tüdőgyulladásban hunyt el. A kórház által kiadott jelentés szerint légzési problémákkal vették fel, amelyek idővel rosszabbodtak. Halálhírének hallatán a Guinness Rekordok szervezete azonnal közleményt adott ki a sajtónak, amelyben sajnálatukat fejezték ki a hírrel kapcsolatban. Úgy fogalmaztak, hogy Chandra eddigi teljesítménye ikonikus, és rendkívüli eredményei tovább élnek majd a szervezet krónikáiban.

Forrás: Maestrovirtuale.com/hu

***

A mézeskalács története

A mézeskalács a mai karácsonyi ünnepek elmaradhatatlan kelléke. De vajon mióta van ez így? Csak az utóbbi évszázadokban kezdték el sütni, esetleg már az ókorban is ismerték?

A sokáig elálló és sokoldalúan felhasználható mézet emberemlékezet óta fogyasztjuk. Az ókori egyiptomi piramisokban is találtak mézre és mézes süteményekre utaló leleteket. A görögök a halott szájába mézeskalácsot tettek. Mindezt azért, hogy bűnbocsánatot és kiengesztelést nyerjenek Cerberustól, az alvilág őrétől.

Püthagorasról fennmaradt, hogy élő állat helyett állatformájú mézeskalácsot áldozott az isteneknek.

A szorgos méhek munkájával előállított méz sosem volt olcsó, ezért többnyire csak ünnepi alkalmakkor került az asztalra. A középkori kolostorokban az 1200-as évektől készítettek mézből vallásos tárgyú figurákat, életképeket. A színes, tartós finomságok rövid idő alatt kedvenc ajándéktárgyakká váltak. Nem csoda, hogy a finomságra specializálódott "mézesbábos" céhek is alakultak szerte a világon. Különösen népszerűek voltak a búcsújáróhelyeken, ahonnan akár ajándéknak, akár útravaló csemegének is magukkal vitték a zarándokok.

Több osztrák és német városban is nagy hagyománya van a mézeskalács készítésnek. Bad Ischl-ben, az isler hazájában ma is több híres mézeskalács készítő van. Marizellben, a híres búcsújáró helyen már 300 évvel ezelőtt is a zarándokok kedvenc eledele volt a mézeskalács. Sokan úgy tartják, hogy Lübeckből, míg mások szerint Nürnbergből ered.

Norvégia második legnagyobb városában, Bergenben épül fel a világ legnagyobb mézeskalács-városa, a Pepperkakebyen. A miniatűr „édes város” Bergen valamennyi szépségét felvonultatja, az UNESCO világörökség részét képező középkori Hanza-házaktól kezdve a kikötőben veszteglő hajókig.

Mióta készítenek mézeskalácsot Magyarországon?

Magyarország méhészetének írott nyomait a 11. századból ismerjük, de az aquincumi ásatásoknál is találtak mézeskalács sütésre használt égetett cserépformákat. Az Árpád-házi királyok idején a kolostorok saját méhészettel rendelkeztek és ezekből készítették mézes süteményeket és italokat. Mátyás király korában már voltak olyan mézeskalács készítő iparosok, akik Bécsen át behozott keleti fűszerekkel dolgoztak. Az első magyarországi mézeskalácsos-céh 1619-ben alakult Pozsonyban.

Fontos mézeskalácsos központ volt a 17. században Kassa, majd 1713-tól Debrecen is.

A mézeskalácsosok virágkorában, a 17. és 18. században fémből készítették a művészi formákat. Később fába vészték a kívánt forma negatívját. A kisült kis "domborművet" már csak díszíteni kellett.

A szekszárdi Petrits család 1825 óta készít mézeskalácsokat, gyertyákat, cukorkákat, süteményeket. 2003-ban megnyitották Mézeskalácsos, Gyertyaöntő és Cukorkakészítő Múzeumot.

Mezőkövesden egy 1856-ban épült épületben kapott helyet a Mézeskalácsos tájház, ahol a látogatók saját kezűleg is elkészíthetik a mézes finomságot.

Debrecenben a híres elődök emlékét és a hagyományokat őrizve minden év augusztusában megrendezik a Mézeskalács Fesztivált.

Az ország több településén is évente megépítik a mézeskalács várost. Ezek többnyire ingyen látogathatók vagy jótékonyági árveréssel segítik a rászorulókat ünnepét szebbé tenni. Vácrátót vagy a csöppnyi baranyai falu Geresdlak is jeleskedik a településüket megformáló mézeskalács falu elkészítésében.

A mézeskalács ház története

A mézeskalács ház készítésének divatját a Grimm testvérek – Jacob és Wilhelm – Hansel és Gretel, azaz Jancsi és Juliska meséjének köszönhetjük, amelyben a boszorkány otthona mézeskalácsból készült. A sztori alapja viszont egy legenda, amely szerint 1647-ben egy Katharina Schrader nevű mézeskalácsos asszony házat vásárolt Frankfurt mellett, ahol egy sütődét rendezett be. Udvarlója, a pék Hans Metzler, azonban megirigyelte sikereit. Ezért megvádolta őt boszorkánysággal. Az asszonyt végül felmentették, ám Hans ebbe nem nyugodott bele. Húgával, Gretével közösen megölték vetélytársukat.

Forrás: Viragotegymosolyert.hu

***

Több mint asztali dísz: az adventi koszorú meglepő története és a gyertyák titkos üzenete

Az adventi koszorú története nem a ködös középkorba, hanem a 19. századi Németországba repít vissza minket. 1839-ben Johann Hinrich Wichern evangélikus lelkész, a hamburgi Rauhes Haus (Nyers Ház) nevű árvaház alapítója, különös problémával szembesült. A gondjaira bízott gyermekek az adventi időszakban nap mint nap ugyanazzal a kérdéssel ostromolták: „Mikor lesz már végre karácsony?”. A gyermeki türelmetlenség és a várakozás kézzelfoghatóvá tétele ihlette meg a lelkészt.

Wichern egy régi, fából készült kocsikereket vitt be a közös terembe. Erre a kerékre 24 gyertyát helyezett el: 20 kisebb pirosat a hétköznapokra, és 4 nagy fehérét a vasárnapokra. Ez volt az ős-koszorú, amely nemcsak dísz volt, hanem naptár is. Minden este meggyújtottak egy újabb gyertyát, így a fény napról napra növekedett, ahogy közeledtek Krisztus születésének ünnepéhez. Ez a vizuális pedagógia segítette a gyerekeknek megérteni: a sötétség nem tart örökké, a Fény pedig fokozatosan érkezik meg közénk.

Az évek során a hatalmas kocsikerék „szelődött” a ma ismert, asztali méretű koszorúvá. A fenyőágakkal való díszítés később, a 19. század második felében vált általánossá, szimbolizálva az élet diadalát a téli halál felett. A 24 gyertya lassan 4-re redukálódott, de az alapüzenet változatlan maradt: a várakozás nem passzív állapot, hanem a fény növekedésének ideje.

Sokan tanácstalanul állnak a virágboltok kínálata előtt: milyen színű gyertyákat válasszanak? A válasz attól függ, melyik hagyományt követjük, ugyanis az adventi koszorú gyertya színei felekezetenként és tájegységenként eltérő jelentést hordoznak. A katolikus liturgiában a színeknek szigorú rendje van, amely az adventi időszak lelki ívét követi:

- Három lila gyertya: A lila a bűnbánat, a csendes elmélyülés és a fegyelem színe. Az első, a második és a negyedik vasárnapon gyújtják meg őket. Azt jelzik, hogy a király (Krisztus) érkezésére a lelkünk megtisztításával készülünk.

- Egy rózsaszín gyertya: Ez a harmadik vasárnap, azaz Örvendjetelek! vasárnap gyertyája. Az adventi böjti időszak felénél a szigorú lila enyhül, és felragyog az öröm színe, jelezve, hogy az Úr érkezése már közel van.

A protestáns és a népi hagyományokban ezzel szemben gyakran találkozunk a négy piros gyertyával. Itt a szimbolika más gyökerű: a piros az életet, a szeretetet és Krisztus vérének jelképezi, amelyet az

emberiségért ontott. Ez a színválasztás nem a bűnbánatra, hanem az isteni szeretet melegségére és az öröme helyezi a hangsúlyt.

Bármelyik variációt is választjuk, a lényeg nem a külsőség, hanem hogy tudjuk, mit jelölnek a fények a saját hitünkben.

Az adventi koszorú minden egyes eleme beszél hozzánk, nem csak a gyertyák. Maga a koszorú formája, a szabályos kör, az örökkévalóságot és Isten végtelen szeretetét jelképezi, amelynek nincs kezdete és nincs vége. A kör a közösséget is szimbolizálja: ahogy a család körbeüli az asztalt, úgy kapcsolódnak össze a lelkek a közös várakozásban.

A felhasznált növények sem véletlenszerűek. Az örökzöldek – fenyő, tuja, fagyal – a remény hírnökei. Amikor a természet „meghal”, a fák lehullajtják leveleiket és a világ szürkébe borul, ezek a növények akkor is zöldellnek. Azt hirdetik, hogy az élet erősebb a halálnál, és Isten ígérete minden körülmények között élő marad.

A koszorút gyakran díszítik termésekkel: tobozzal, dióval, szárított gyümölcsökkel. Ezek a jelképek a feltámadásra és az új élet csírájára utalnak. A dió kemény héja a sziklasírt, a benne lévő mag a Krisztusi életet jelképezi. Így válik a feldíszített koszorú egy komplett teológiai tanítássá, amely ott hever a nappalink asztalán.

Az elmúlt években egyre gyakrabban találkozhatunk a hagyományos színek mellett új trendekkel is. A kék adventi koszorú megjelenése sokakban kérdéseket vet fel: ez divathóbort, vagy van mélyebb jelentése? A kék színnek komoly szakrális háttere is van. A kék hagyományosan Szűz Mária színe, valamint az égbolt és a transzcendencia jelképe. Egy kék gyertyákkal díszített koszorú az adventi éjszakát, a csendet és a betlehemi csillag előtti várakozást idézi meg. A rohanó, zajos világban a kék a békét, a nyugalmat és a lecsendesedést sugározza. Akik a kék adventi koszorú mellett döntenek, gyakran tudat alatt is a belső békét keresik. Ez a színválasztás arra emlékeztethet, hogy a karácsony nem a piros-arany csillogásról szól, hanem a csendes, éjszakai csodáról. A kék az a szín, amelyben a legszebben ragyog a gyertya sárgás lángja – pont úgy, ahogy a sötét világban felragyog a Remény.

Forrás: Istenesversek.hu

***

Érdekességek az év utolsó napjáról

A szilveszter Szent Szilveszter pápa ünnepe, róla kapta a nevét.

Szent Szilveszter pápa az év utolsó napján hunyt el.

I. Szent Szilveszter (latinul: Silvester) volt a történelemben a 33. pápa.

314. január 31-én választották meg a keresztény egyház vezetőjének, és egészen haláláig töltötte be ezt a hivatalt.

A honfoglaló magyarok tavasszal vagy ősszel ünnepelték az újévet. Ennek az eseménynek a jelentősége számukra sokkal inkább az évszakváltás volt. A nomád népeknél ekkor hajtották a legelőre ki- illetve a legelőről be az állatokat. Ezek az ünnepek a pásztorünnepek formájában máig fennmaradtak.

Ez a nap hosszú ideig mozgó ünnep volt. Előfordult, hogy vízkereszt környékén rendezték meg. Később, a XVI. századig karácsonykor ünnepelték az újévet.

1691-ben XII. Ince pápa kihirdette, hogy az újév január 1-jén kezdődik. A keresztény világban azóta ünneplik e napon az újévet.

Számtalan népi jóslat, időjárás megfigyelés, állattartási szokások, tilalmak kapcsolódtak hozzá. Protestáns vidékeken sokszor óévtemetést is rendeztek. Szokás volt még vidéken a nyájfordítás is. Ez azt jelentette, hogy a juhokat, állatokat felkeltették, hogy forduljanak a másik oldalukra. Ha ez sikerült, akkor úgy tartották, hogy termékenyek lesznek a következő évben.

Erdélyi hagyomány volt az óév kiharangozása és az újév énekléssel való köszöntése.

Régen az év utolsó napjának álmaiból jósltak az újévre vonatkozólag, ezért nem ártott a mulatozás mellett az alvásra is hagyni időt. Falun a gyerekek és felnőttek is járták a házakat és mindenhol köszöntőket mondtak újévkor. A hagyomány szerint minden ember hitt a kimondott szó erejében. Épp ezért olyan köszöntőket mondtak, amelyek csupa jókívánságok voltak az újévre. Még ma is élő hagyomány, hogy az újév első napjának cselekedetei ismétlődnek aztán később az egész évben. Sok helyen ma is kényesen ügyelnek arra, hogy csak olyasmit végezzenek újévkor, amit egész évben is végezni kívánnak.

Szilveszter estéjén búcsút veszünk az óévtől, annak minden bűjával, bánatával együtt. Új reményekkel, tervekkel vág bele mindenki az újévbe. Éppen ennek köszönhető, hogy hangoskodással, kiabálással, hangos pirotechnikai eszközökkel, tűzijátékkal szokás ezt a búcsúzást megtenni. A minél nagyobb hangzavar hivatott ugyanis a rosszat, a bánatot, azaz az óévet teljesen hátrahagyni, elfelejteni, s utat nyitni a szebb, boldogabb újévnek. Régen őseink az ártó szellemeket is ezzel akarták távol tartani a háztól.

A szilveszteri bulizás célja az is, hogy jókedvvel, boldogsággal lépjen át mindenki az újévbe.

A kerek vagy gyűrű alakú ételek különleges jelentéssel bírnak Szilveszterkor. Kerek ételek megjelenése az újévi menüben azt szimbolizálja, hogy az év teljes kört ír le. Szóval újévkor lelkiismeret-furdalás nélkül ehetjük a fánkot is. Ilyenkor szabadon le lehet tenni a terheket, s nyíltan megfogadható, hogy mi az, amit a következő évben jobban kell csinálni. A világ minden táján különleges hagyományokkal és szokásokkal köszöntik az új évet. Mindegyik azt bizonyítja, hogy az újrakezdés öröme valóban univerzális.

Spanyolországban szilveszterkor pontosan éjfélkor 12 szem szőlőt esznek meg, egyet-egyet minden harangütésre. Ez a hagyomány állítólag szerencsét és jólétet hoz az új évre.

Olaszországban és Latin-Amerika több országában piros fehérműt viselnek szilveszterkor. Úgy tartják, hogy ez szerencsét és szerelmet hoz az új évre.

A tűzijáték hagyománya Kínából származik. Úgy hitték, hogy a zaj elűzi a gonosz szellemeket. Ez a szokás az újévi ünnepek részeként terjedt el világszerte.

Csehországban szilveszterkor félbevágott almából jósolják meg az új évet. Ha a magok csillag alakot formálnak, szerencsés év várható. Ha kereszt alakot, nehézségek jöhetnek.

Forrás: Hevesihirportal.hu

***

A zsebkendő története

A történészek szerint ez a használati tárgy – mint oly sok minden más – az ókori Kínából származik. Először a fejre terítve viselték, hogy óvjon a forró napsugaraktól. Szobrokon is megörökítették a Csou-dinasztia idejében (Kr. e. 1000 táján), ahogy bizonyos előkelőségek egy kis négyszögletes és dekoratív ruhadarabot tartanak a kezükben és a fejükön.

Írásos emlékekben először Catullus, a római költő versében jelenik meg az időszámítás kezdete előtti első században. A költő sudariumnak nevezi ezt a kelléket. A név a sudor (izzadság) szóból ered. Az arcot takarták vele a nap elől, a forróságban jelentkező verejtékcseppeket itatták le vele a homlokról és az arcról. Luxuskiegészítőnek számított, amit csak a gazdagok engedtek meg maguknak. A jó minőségű kendő ugyanis drága és finom lenből készült.

Nem csak egészségügyi célokat szolgált ez a darab ruha: a római játékokon, cirkuszi vetélkedőkön és látványosságokon a "show" kezdetét egy hölgy által ledobott kendő jelezte.

A görögök a zsebkendőket parfümbe áztatták, és ezzel az illatosított kelmével törölték arcukat.

A 15. században Európában széles körben kezdett terjedni a használata. A Kínából hazatérő utazók és kereskedők beszámolóik és a magukkal hozott "mintadarabok" ragadhatták meg a gazdag nemesek fantáziáját. Lassacskán a mindennapi életvitelhez kezdett tartozni a zsebkendő. A leggyakrabban selyemből készült, sokszor gazdagon hímzett úri zsepik változatos formában jelentek meg: kör, háromszög vagy négyzet alakúak lehettek.

A franciák pleuvoir-nak nevezték, ami már utal arra, hogy úgy használták, ahogy mi is: a pleur szó ugyanis annyit tesz: könnyezni, sírni, szemerkélni (eső); az angolok hand coverchief-nek hívták, ami pedig kéztakarót vagy valami hasonlót jelent. Az olaszoknál semmilyen különleges elnevezést nem kapott, de hogy fontos szerepet töltött be, azt jól bizonyítja, hogy a hozományban nagy hangsúlyt helyeztek ezekre a míves kendőkre mindkét család részéről.

A 16. században Erzsébet királynőről feljegyezték, hogy nagy rajongója volt a luxuskivitelű, arannyal, ezüsttel varrt kendőknek. Ezért sokszor ilyen ajándékot kapott tisztelőitől. Ekkoriban alakult ki a szokás, hogy egy kendő adományozását és elfogadását a vonzalom, a tisztelet és hódolat jelének tekintették az egymással flörtölő, ismerkedő párok között. Ilyen szimbólumokkal talán könnyebb és izgalmasabb volt beszélni egymásnak az érzéseikről, vágyaikról. A kendő szimbolikus jelentőségét mi sem fejezi ki jobban, mint hogy egy évszázaddal később Shakespeare drámájában is központi szerephez jut Othello és Desdemona viharos viszonyában.

A zsebkendő sorsának alakulását a későbbiekben is az uralkodó osztály ízlése és parancsai határozták meg. A legenda szerint Marie-Antoinette például a négyszög alakú kendőket részesítette előnyben. Úgy gondolta, hogy ez a forma sokkal esztétikusabb bármi másnál, ha zsebkendőről van szó. Mit szólhat ehhez egy lovagias, szerelmes férj? XVI. Lajos király igazán gálánsan reagált: rendeletbe adta ki, hogy a zsebkendők mind a négy oldalának egyenlő hosszúnak kell lenniük.

A 20. század elejére, a gazdasági válság kirobbanásakor ez maradt az egyetlen divat- és luxuscikk, amit a nők megengedhettek maguknak. Ezt a kis darab kelmét váltogatva igyekeztek a ruházatukat színesíteni és a divathoz igazítani. A férfiaknál sem történt másként: a kabát felső zsebéből kikandikáló selyem zsebkendő itt is csak divatcélokat szolgált, és gyakran cserélődött.

A 30-as években jelent meg a díszes zsebkendők praktikus vetélytársa, a papír zsebkendő, amely viszont elsősorban már higiéniai célokat szolgált. Népszerűségét annak köszönhette akkor is és ma is, hogy

eldobható. Vele párhuzamosan azonban még a hatvanas évekig a ruha-zsebkendő is népszerű maradt. Utána sokáig egyeduralkodói pozícióra tett szert a papírverzió, és csak most, a 21. század elején kezd ismét visszatérni a divatba és a szokásba ez a kellemes, hasznos, de főleg látványos kiegészítő.

Forrás: Nlc.hu

***

KEDVENC RECEPTJEIM

Következő kedvenc receptem: a kókusztekercs.

Hozzávalók (2 tekercshez):

- 0,5 kg darált háztartási keksz;
- 4-5 evőkanál cukrozott kakaó;
- Egy kis csomag kókuszreszelék (ízlés szerint darált dióval is helyettesíthető);
- 1 l tej;
- Egy kisüveg rumaroma fele;
- Egy kevés vaníliás cukor.

A krémhez:

- Két, 25 dkg-os Rama margarin (fontos, hogy Rama legyen);
- 8-10 dkg porcukor (vagy édesítő);

Elkészítése:

A darált kekszet, a kakaót, a kókuszt és a rum aromát összeöntjük.

A tejet fokozatosan öntjük hozzá mindaddig, míg egy jól gyúrható tésztát kapunk (olyat, ami nem törik). A masszát kétfelé osztjuk.

A két, 25 dkg-os margarint külön-külön kikeverjük a cukorral. Mivel elég nehéz kikeverni, rövid időre betehetjük a mikróba a margarint, hogy a cukrot könnyebben el tudjuk keverni benne.

Mindkét margarint a megfelelő mennyiségű cukorral, tehát a fent meghatározott 8-10 dkg felével keverjük ki.

Az előkészített deszkára vastagon kókuszreszeléket/darált diót szórunk. Alaposan meggyúrjuk rajta a masszát, aminek a tetejét is jó alaposan megszórjuk kókusszal/dióval, hogy könnyen tudjuk nyújtani, a sodrófára ne ragadjon rá.

Kb. fél centi vastagságúra nyújtjuk ki, majd rákenjük a cukorral kikevert 25 dkg margarint. Ennél a műveletnél gondosan ügyeljünk arra, hogy

nagyon a szélére ne kenjük krémet. Igyekezzünk egyenletesen elkenni, akár fakanállal, akár késsel, akár a kezünkkel.

Ezt követően óvatosan feltekerjük, közben megszórjuk a deszkán levő kókusszal vagy dióval.

Ha feltekertük, a két üres végét levágjuk úgy, hogy a tekercs két végében már legyen margarin.

Ha ezzel elkészültünk, hosszú fóliadarabot vágunk, majd azt is megszórjuk kókusszal, és úgy helyezük rá a tekercsset. A még deszkán maradt kókusszal/dióval még pluszban megszórjuk a tekercsset, és jó alaposan becsomagoljuk a fóliába. Ezután berakjuk a hűtőbe.

Ugyanezt a folyamatot csináljuk végig a másik masszadarabbal is.

Egyik délutántól/estétől másnap reggelig/délutánig jó a tekercsnek, ha a hűtőben állnak, hogy a margarinos krém megdermedjen bennük.

Ezzel egy nagyon finom, és kevésbé édes desszertet kapunk.

Egy jó tanács: az 1 liter tejből csak annyit használjunk fel, amennyi szükséges, amennyit felvesz a massa!

Jó étvágyat kívánok hozzá!

***

A HÓNAP VERSE

Miklós Csilla:

Siketek és Vakok vagyunk

Legjobban egymás Szívét kellene látni

S a csendben a másik világát feltárni

Szavak nélkül mondani el mi igaz,

Hogy látható és láthatatlan ugyanaz

A sötétség börtönében erős falak vannak,

S a hangok abban elakadnak

Szólunk, de csak a visszhang felel

Meghallja-e a másik, mit lelkünk mondana el

A szemünk csukva a szívünk bezárva

Siketek és vakok vagyunk az Imára

Az Imára, mit egymásért mondunk

Elveszve a homályban is összetartunk

Hiszen nem számít kicsoda a másik

A Világszellemben létünk Eggyé válik
Az Égiek áldása kísér minket végig
Így nővünk fel a földtől az Égig
Krisztusban újra látunk és hallunk
Általa teljesítjük be sorsunk
A Szeretet Fényében megtisztulva,
A Szívben ez a Megváltás valódi Útja

Siketvakok Országos Egyesülete

HungarianDeafblindAssociation

Székhely: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Levelezési cím: 1089 Budapest, Korányi Sándor u. 30.
Telefon: 06-1/209-5829
E-mail: siketvak@siketvak.hu
Adószám: 18061031-1-42

Összeállította, szerkesztette: Taskovics Adél